

Тачно седам дана од боравка комесара ЕУ за проширење Штефана Филеа, у Сарајево је слетела висока представница ЕУ за спољну политику и безбедност Кетрин Ештон. Користећи једнодневну паузу у медијацији током политичких преговора представника Србије и владе косовских Албанаца у Приштини, Ештонова се најпре у Сарајеву срела са члановима Председништва БиХ Бакиром Изетбеговићем и Жељком Комшићем, „окрњеним“ за председавајућег Небојшу Радмановића који се „због раније преузетих обавеза“ налазио у службеној посети Аустрији.

Дискриминација жртава зарад политичког циља? □□□□□□□□

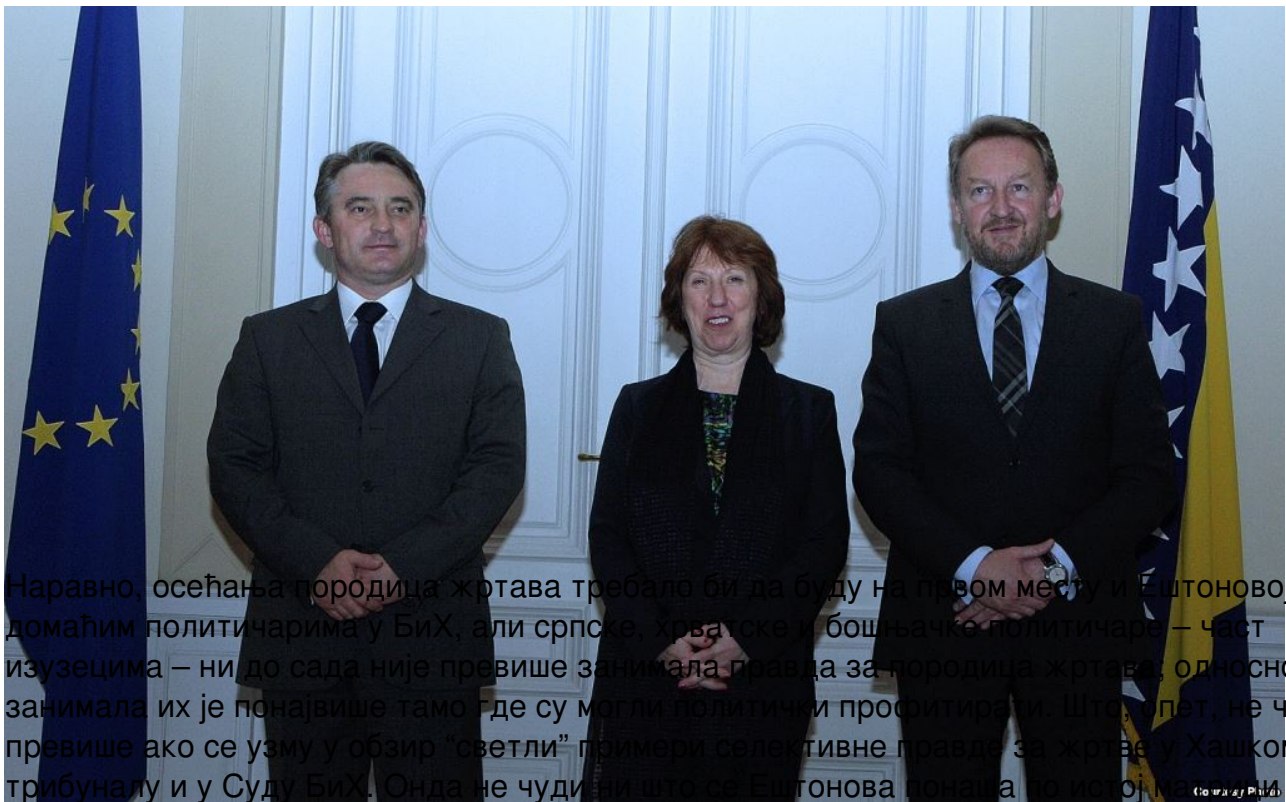
Из Сарајева је Ештонова одлетела у Меморијални центар у Поточаре код Сребренице, где су сахрањени посмртни остаци бошњачких жртава. “Након потписивања књиге жалости, висока представница и потпредседница Европске комисије је посетила Спомен-собу, где је заједно са мајкама Сребренице погледала документарни филм о Сребреници. Висока представница је такође положила венац у спомен на жртве геноцида из 1995. године” – наводи се у штуром саопштењу о посети Ештонове Поточарима [\[1\]](#). То је све што се зна о том делу посете, јер сусрет са новинарима није организован, па се високој гошћи није могло ни поставити неко питање. Ипак, зна се на чему су инсистирале чланице Удружења “Жене Сребренице”. „Ми смо скренуле пажњу на то да инсистира да се усвоји покренути закон о негирању геноцида. Значи, било ко да негира геноцид, треба да буде кажњен”, рекла је Нура Беговић из поменутог удружења [\[2\]](#)

Случајно или не, истог дана у процедуру у Парламентарну скупштину БиХ “уведен” је нови-стари предлог резолуције о Сребреници којом се апелује на доношење закона који предвиђа “забрану негирања сребреничког геноцида” [3]. Предлагач је готово заборављена Странка за БиХ Хариса Силајџића, али то нимало није сметало осталим, великим бошњачким странкама да подрже поменути предлог, па је само због противљења српских посланика

[4]

, предлог пребачен надлежној парламентарној комисији на разматрање, пре неголи се опет појави у самом парламенту. Истина, тешко да ће за који месец неко натерати српске посланике да подрже поменути предлог резолуције, али не треба бити превише проницљив да би се закључило да ће – кад за то дође време – таква или слична “сребреничка резолуција” бити један од услова на даљем “путу БиХ ка ЕУ”. А ако је судити по поруци коју шаље Ештонова из Поточара, није тешко замислити ни коме ће званичници ЕУ држати страну када се о тексту неке “компромисне” варијанте резолуције буде преговарало међу српским и бошњачким политичарима у БиХ.

Наравно, осећања породица жртава требало би да буду на првом месту и Ештоновој и домаћим политичарима у БиХ, али српске, хрватске и бошњачке политичаре – част изузецима – ни до сада није превише занимала правда за породица жртава, односно, занимала их је пенајвише тамо где су могли политички профитирати. Што, опет, не чуди превише ако се узму у обзир “светли” примери селективне правде за жртве у Хашком трибуналу и у Суду БиХ. Онда не чуди ни што се Ештонова понаша на истој мајсторској у Сребреници: једним жртвама одаје поштовање, а друге и не помиње, иако и те друге, непоменуте жртве вапе за правдом. А њихове породице бивају погођене селекцијом коју је извршила и Ештонова. “Представници међународне заједнице још једном су омаловажили српске жртве. Ештонова и други представници међународне заједнице знају да су у Сребреници масовно страдали и Срби, али они желе да истрају у реализацији свог пројекта” – тако реагује председник Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила РС у Сребреници Младен Грујичић [5]

Ештонова у акцији изједначавања политичке неодговорности□□□□□

За разлику од овако успешног дељења поштовања према једним и другим жртвама – изазивајући код сребреничких Срба осећаје да су њихове жртве другоразредне – Ештонова се “добро” потрудила да изједначи одговорност свих политичара у БиХ за неуспех у спровођењу пресуде „Сејдић, Финци“.

“Неће вас изненадити то што сам веома разочарана тиме што у међувремену није остварен никакав напредак(„)Ја искрено делим жаљење Штефана Филеа што политичке странке нису своје декларисано опредељење преточиле у конкретно деловање. Уместо тога, чини се да су у средиште пажње ставиле страначке и националне интересе” – тим речима Ештонова буквално и доплемовала своју изјаву новинарима након сусрета у Председништву БиХ, пре него што ће одлетети у Поточаре [[6](#)]

Из Председништва су послали само једно куртоазно саопштење, а новинарима није било

дозвољено да постављају питања Ештоновој: тако је јавност остала “закинута” за детаље политичких разговора, па се не зна ко је коме ту још шта рекао. Али, ако претпоставимо да Ештонова никада по имену није прозвала због “застоја на путу БиХ ка ЕУ” у погледу неизвршавања пресуде “Сејдић, Финци”, остало је само да нагађамо на кога је мислила када је, рецимо, поменула “националне интересе”, малтене као какву тешку клетву која се треба бацити на изабране представнике Срба, Хрвата и Бошњака. Тако испада да када неко из Брисела дође у Сарајево, свако помало гледа да “канонизује” свој став као поруку грађанима БиХ да су их грдно преварили њихови изабрани политичари, који су или неки луди националисти или набеђени политиканти који само странчаре и лажу званичнике ЕУ.

Из те бриселске перспективе, међутим, олако се превиђају специфичности државе каква је БиХ, а руплу бива извргнуто и оно мало спремности да се Устав БиХ прилагоди могућности да се на изборима кандидују сви грађани без обзира на националну припадност. Другим речима, иако и птице на грани знају да кочницу у провођењу пресуде “Сејдић, Финци” чврсто држе у својим рукама водећи бошњачки и хрватски политичари у Федерацији БиХ, па чак и када то они сами признају јавно – највиши званичници ЕУ поново српске политичаре из Републике Српске “бацају” у исти кош са овима што коче.

Међутим, тиме што не желе да и сами именују најодговорније за неспровођење пресуде “Сејдић, Финци”, највиши званичници ЕУ најлакше налазе најјефтинији алиби за мањак сопствене заинтересованости за прилике у БиХ. Можда је, наравно, ствар у непостојању јасног концепта око проширења унутар саме ЕУ. Али, онда бивају крајње лицемерне оптужбе да су готово сви политичари у БиХ подједнако неодговорни, задрти националисти и/или лажови. Напоследку, управо на тај начин званичници ЕУ попут Филеа и Ештонове остављају широк простор за деловање оним политичарима у БиХ које сматрају највећим етнонационалистима и/или лажовима. А у случају проблема “Сејдић, Финци”, из Брисела неће да именује (не)одговорне у Федерацији БиХ.

Политичари у Српској су уверени да би – да је ситуација обрнута – и реаговање из Брисела било другачије и оштрије. За такву претпоставку, свакако, не мања доказа из прошлости, када су званичници РС малтене разапињани на стуб срама због “опструкције пута БиХ ка ЕУ”. Међутим, како није искључено да се таква прошлост неће понављати Српској, ни српским политичарима није потребно да је призивају другима, како то понеки учине. “Уверен сам да би се дипломатским притиском могло доћи до решења у ФБиХ, како се то некада радило са РС” – сматра функционер Додиковог СНСД-а Лазар Продановић, иначе члан Комисије Парламента БиХ за уставно-правна питања [7] .

И сад, на пример, замислимо усхићење у Бриселу оваквим једним уверењем из РС које резултује решеношћу да му се изађе у сусрет. А убрзо затим са исте адресе уследи “мало” другачији захтев, само у правцу Бањалуке, не би ли се “мало” умекшао став српских посланика у вези резолуције о Сребреници коју предлажу из Сарајева. Није, дакле, ни превише мудро да политичари из Српске призивају не баш тако лепу прошлост - другима у Федерацији БиХ: да им се не би вратила као бумеранг.

[1] <http://www.delbih.ec.europa.eu/News.aspx?newsid=5670&lang=BS>

[2] [http://www.slobodnaevropa.org/content/ashton-u-bih-razocarana-](http://www.slobodnaevropa.org/content/ashton-u-bih-razocarana-ponasanjem-bh-lidera/24961290.html)

[ponasanjem-bh-lidera/24961290.html](http://www.slobodnaevropa.org/content/ashton-u-bih-razocarana-ponasanjem-bh-lidera/24961290.html)

[3] [http://www.klix.ba/vijesti/bih/sbih-dostavila-prijedlog-rezolucije-o-osudi-](http://www.klix.ba/vijesti/bih/sbih-dostavila-prijedlog-rezolucije-o-osudi-genocida-u-srebrenici/130331021)

[genocida-u-srebrenici/130331021](http://www.klix.ba/vijesti/bih/sbih-dostavila-prijedlog-rezolucije-o-osudi-genocida-u-srebrenici/130331021)

[4] <http://www.rtvbn.com/news/ostra-rasprava-o-prijedlogu-rezolucije-o->

[srebrenici-video/](#)

[5] http://www.glassrpske.com/novosti/vijesti_dana/Estonova-razocarana-

[zastojem-u-BiH/lat/116207.html](#)

[6] <http://www.delbih.ec.europa.eu/News.aspx?newsid=5667&lang=BS>

[7] <http://www.nezavisne.com/novosti/bih/Nezavisne-saznaju-EU-daje->

[BiH-zadnju-sansu-188711.html](#)